

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Kunstacademie Regio Tienen te Tienen

---

Hoofdstructuur dko

	Instellingsnummer	50088
	Instelling	Kunstacademie Regio Tienen
directeur		Jozef JANSSENS
adres		Grote Markt 3 - 3300 TIENEN
telefoon		016-80.56.88
fax		016-82.14.89
e-mail		muziekacademie@tienen.be
website/URL		www.tienen.be/art
	Bestuur van de instelling	961425 - Gemeentebestuur van Tienen te TIENEN
adres		Grote Markt 27 - 3300 TIENEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	8/10/2012, 9/10/2012, 10/10/2012, 11/10/2012, 12/10/2012, 13/10/2012, 24/10/2012, 25/10/2012, 27/10/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	27/10/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	15/11/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Hilde Quix
	Teamleden	Rieka Hérie William Ploegaert Luc Ponet
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Opties/instrumenten in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 muziek - algemene muzikale vorming (graad: l)	8
3.2 muziek - ensemble/jazz & lichte muziek (graad: m h); j.& l.m. bugel (graad: m h); j.& l.m. klarinet (graad: m); j.& l.m. piano/keyboard (graad: l m h); j.& l.m. saxofoon (graad: m); j.& l.m. trompet (graad: m h)	10
3.3 muziek - instrument klarinet (graad: l m h)	12
3.4 muziek - instrument viool (graad: l m h)	14
3.5 muziek - samenspel - instrumentaal ensemble	15
3.6 woordkunst - algemene verbale vorming (graad: l h)	17
3.7 woordkunst - toneel (graad: m h)	18
3.8 woordkunst - voordracht (graad: m h)	20
3.9 dans - artistieke training (graad: l m h)	21
3.10 dans - hedendaagse dans (graad: m h)	23
3.11 beeldende kunst - algemeen beeldende vorming (graad: l)	24
3.12 beeldende kunst - beeldende vorming (graad: m)	25
3.13 beeldende kunst - keramiek (graad: h4)	26
3.14 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h5)	27
3.15 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h4 h5)	29
4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	30
4.1 Personeelsbeheer	30
4.2 Professionalisering	31
4.3 Curriculum	32
4.4 Evaluatie	33
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	34
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	36
6.1 Wat doet de academie goed?	36
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	37
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	37
7. ADVIES	38
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	38

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

---

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Academie Regio Tienen (ART) is in 2010 ontstaan door een fusie van de Academie Muziek, Woord, Dans en de Academie Beeldende Kunst. Het leerlingenaantal in de afdeling podiumkunsten stijgt gestaag sinds 2000. Vooral in een aantal instrumentvakken blijft het leerlingenaantal opvallend groeien, tegen de Vlaamse tendens in. De afdeling beeldende kunst heeft het in het verleden moeilijker gehad maar kent nu een heropleving dankzij deze fusie en de nieuwbouw, naast het cultureel centrum.

Het erkenningsonderzoek bevestigt een bijzondere dynamiek in een aantal kunstvakken. In de studierichting Muziek worden de leerplandoelstellingen in alle focusvakken gerealiseerd. De basisopleiding voor algemene muzikale vorming (amv) is praktijkgericht, en de fundamentele waarden van het musiceren worden kindvriendelijk bijgebracht. De opleiding jazz en lichte muziek ontwikkelt zich stapsgewijs. Met de nodige aandacht voor een visie kan deze opleiding uitgroeien tot een volwaardige entiteit binnen de ART. Helemaal tegen de tendens in Vlaanderen in, doen zowel de instrumenten klarinet en viool het zeer goed. De cijfergegevens tonen bloeiende klassen met een opvallend leerlingenbehoud. De accurate leerlingbegeleiding en de stimulans tot artistieke ontplooiing zijn elementen die bijdragen tot het succes. De samenspelcursus en het instrumentaal ensemble zijn gericht op het musiceren op het podium. Een doel- en leerlinggerichte organisatie en een efficiënte aanpak ondersteunen deze visie.

De studierichting Woord heeft te kampen gehad met heel wat leraarswissels. Dit had gevolgen op de instroom en doorstroom doorheen de hele opleiding. De stabiliteit in het lerarenkorps zorgt voor een nieuw elan. In het vak algemene verbale vorming worden de leerplandoelen op een speelse, creatieve en inventieve wijze gerealiseerd. In de toneelafdeling wordt de hogere graad enkel in Tienen georganiseerd, wat de doorstroom vanuit de wijkafdelingen en filialen bemoeilijkt. Een duidelijke profilering zou deze afdeling zeker ook ten goede komen. In de afdeling voordracht is er aandacht voor een degelijk literair repertoire en spel- en vertelplezier.

In de studierichting Dans worden de leerplandoelstellingen in alle focusvakken gerealiseerd. De artistieke training mist nog een doordachte uitbouw van de leerplandoelen. Echter, de verschillende voorstellingen tonen aan dat aan de leerlingen artistieke input gegeven wordt. De optie hedendaagse dans blijft bewust een kleine optie. Toch zou deze optie zich meer mogen profileren.

Voor de lagere graad algemeen beeldende vorming in de studierichting Beeldende Kunst worden de leerplandoelstellingen onvoldoende gerealiseerd. Een onduidelijke leerlijn, onvoldoende samenhang tussen de verschillende leeftijdsgroepen en onvoldoende kennis van psychomotoriek van kinderen liggen aan de basis. Daartegenover wordt in de middelbare graad goed gedifferentieerd tussen jongeren en volwassenen. Er is voldoende overleg wat maakt dat de leerplandoelstellingen hier voldoende gerealiseerd worden. De ateliers keramiek, schilderkunst en tekenkunst zijn degelijk en professioneel uitgerust. Het atelier keramiek biedt voldoende differentiatie in het aanbod en werkt motiverend voor zowel beginners als gevorderden. Ook in het atelier schilderkunst wordt zeer gedifferentieerd gewerkt. De opdrachten en de begeleiding worden telkens aan het niveau van de leerlingen aangepast. Tot slot benadert het atelier tekenkunst het tekenen als een volwaardig expressiemiddel en wordt er aan een tekenattitude gewerkt.

De Academie Regio Tienen biedt een brede waaier aan opleidingen aan. Dit vraagt een doordachte organisatie binnen het reglementaire kader. Dankzij een efficiënt personeelsbeleid waarbij de competenties van elk personeelslid aangesproken worden, slaagt de ART erin om heel wat onderwijskundig vernieuwende initiatieven te implementeren in de organisatie. De muzische vorming, de projecten voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte, de initiatiecursussen en de donderdagavondconcerten zijn hier een voorbeeld van. Wat het nascholingsbeleid betreft, zijn er voldoende initiatieven maar deze gebeuren eerder ad hoc dan gekaderd in een bredere visie op nascholing. Hoewel de visie op evaluatie niet is uitgeschreven, wordt hier in de vakgroepen zeer veel aandacht aan besteed. De inhoud van de examenprogramma's en de evaluatiecriteria zijn een vast agendapunt en worden jaarlijks besproken en indien

nodig, bijgestuurd. De digitalisering van de evaluatiefiches bevordert de horizontale en verticale samenhang in de studierichtingen.

In de kunstacademie wordt de directie bijgestaan door drie beleidsondersteuners die samen het directieteam vormen. Eén van de troeven van dit team is het strategisch denken waarbij telkens weloverwogen beslissingen op lange termijn genomen worden. De verantwoordelijkheden liggen niet enkel bij dit directieteam. Weliswaar aangestuurd door dit team, krijgen de verschillende werkgroepen (schoolteam en vakgroepen) heel wat opdrachten en bevoegdheden zodat er een brede dynamiek ontstaat. Kwaliteitszorg is een opdracht die meer en meer tot ieders verantwoordelijkheid behoort. De systematiek van de evaluatie van de examens is daar een voorbeeld van. Dit zou zich ook kunnen vertalen in een leerlingvolgsysteem. De aandacht voor het welbevinden van het personeel en de zorg voor de mensen zijn eveneens sterke pijlers van kwaliteitszorg.

Het nieuwe concept van de kunstacademie waarbij vier studierichtingen 'samenleven', heeft nog niet geleid tot een uitgeschreven interdisciplinaire visie. Stilaan ontstaan echter projecten waarbij de verschillende disciplines samenwerken om tot een nieuw artistiek product te komen. Vandaaruit zal de ART zich als kunstacademie kunnen profileren en een aantrekkingspool voor het brede publiek worden in de regio. Deze profilering wordt mede ondersteund door het beleid van de stad en de filiaalgemeenten die een goede infrastructuur ter beschikking stellen. De verbouwing, de nieuwbouw en de komende renovatie in de hoofdinstelling worden samen met het enthousiaste personeel het visitekaartje van de Academie Regio Tienen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Opties/instrumenten in de focus

Vak/Optie per studierichting	
muziek	algemene muzikale vorming (graad: l)
muziek	ensemble/jazz & lichte muziek (graad: m h)
muziek	instrument klarinet (graad: l m h)
muziek	instrument viool (graad: l m h)
muziek	instrumentaal ensemble (graad: h)
muziek	j. & l.m. bugel (graad: m h)
muziek	j. & l.m. klarinet (graad: m)
muziek	j. & l.m. piano/keyboard (graad: l m h)
muziek	j. & l.m. saxofoon (graad: m)
muziek	j. & l.m. trompet (graad: m h)
muziek	samenspel (graad: m)
woordkunst	algemene verbale vorming (graad: l h)
woordkunst	toneel (graad: m h)
woordkunst	voordracht (graad: m h)
dans	artistieke training (graad: l m h)
dans	hedendaagse dans (graad: m h)
beeldende kunst	algemeen beeldende vorming (graad: l)
beeldende kunst	beeldende vorming (graad: m)
beeldende kunst	keramiek (graad: h4)
beeldende kunst	schilderkunst (graad: h5)
beeldende kunst	tekenkunst (graad: h4 h5)

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Personeelsbeheer
Personeelsorganisatie
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Onderwijs
Curriculum
Onderwijsorganisatie
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op:

3.1 muziek - algemene muzikale vorming (graad: I)

Voldoet

Motivering

De basisopleiding voor algemene muzikale vorming voldoet aan de verwachtingen zoals vermeld in de minimumleerplannen. De vorming is praktijkgericht en kindvriendelijk. De leerlingen worden er vertrouwd gemaakt met de fundamentele waarden van het musiceren.

Vaststellingen

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De regionale ontplooiing als kunstacademie en de algemene leerlingenevolutie zijn van die aard dat er jaarlijks een gestage groei valt waar te nemen. Schooljaar 2012-2013 vermeldt 750 leerlingen in de lagere graad, zijnde 59% van de leerlingen in de studierichting (SR) Muziek, daar waar het Vlaams gemiddelde op 54% ligt. De academie regio Tienen doet daarmee beter dan de gemiddelde academie in Vlaanderen.

De regionale spreiding impliceert soms erg kleine klasjes in de filialen. De doorstroom in de lagere graad is goed. De uitstroom van 25% in de lagere graad is lager dan gemiddeld. De doorstroom naar de middelbare graad (van L4 naar M1) is de voorbije jaren gunstig geëvolueerd en ligt momenteel op 80%.

De methodische aanpak genereert stevige basiscompetenties en leidt tot sterke tevredenheid. Het bewaren van de traditie en de daar aan gekoppelde rendabiliteit wordt ervaren als een belangrijk voordeel voor de verdere artistieke ontplooiing van de leerlingen.

De vormende, menselijke waarden van het geboden onderricht gelden als belangrijke parameters voor het welbevinden van leraars en leerlingen.

Onderwijsaanbod

Referentiekader planning

Evenwichtig en volledig

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De algemene muzikale vorming staat ten dienste van de artistieke ontwikkeling van elk individu. Op deze wijze wordt een horizontale samenhang gerealiseerd met de instrumentkeuze van de leerlingen. Het afstemmen op en de doorstroom tussen muziekinitiatie – algemene muzikale vorming – algemene muziekcultuur staat in functie van het bereiken van de doelstellingen en is volop in ontwikkeling. De algemene muziekcultuur maakt in deze rij 'het verschil' door actualiserend, ervaringsgericht, artistiek en creatief aan te sluiten op de algemene muzikale vorming.

Drie generaties gemotiveerde leraars garanderen een boeiend evenwicht tussen ervaring en vernieuwing. Telkens blijven de doelstellingen uit het leerplan centraal staan. De weg om de leerdoelen te bereiken varieert. Parameters als kwaliteit, bijvoorbeeld de pianobegeleiding, niveau, zoals het bereiken van de leerdoelen, en het ontwikkelen van métier, vakdeskundigheid dus, gelden als stevige pijlers waarop de cursus is gebouwd. *“De oudere generatie besmet aldus de jongere generatie op een positieve manier”* (citaat zoals genoteerd tijdens een gesprek met de vakgroep).

De leerplandoelen worden gerealiseerd, zij het met lichte

verschillen en afhankelijk van de klasgroep en de leslocatie. Het jaarthema (cfr. schoolwerkplan en artistiek pedagogisch project) is een aanleiding tot het ontwikkelen van bijkomende doelstellingen met betrekking tot verbreding en verdieping van het studietoerbod. Participatie aan meerdere artistieke projecten versterkt zowel het engagement als de betrokkenheid van de leerlingen. 'Ervaren en beleven' geldt als stelregel voor de vakgroep: 'de kinderen moeten zingend de klas uitkomen!'

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Groeperingsvormen

De vakgroep en het studietoerbod worden degelijk gecoördineerd. Regelmatige vakvergaderingen geven voeding aan een onderwijsorganisatie waarbij de decretale vereisten gerespecteerd worden en waarin de leerlingen centraal staan. Groeperingsnormen en onderwijstijd worden gerespecteerd. In meerder afdelingen of wijkafdelingen wordt er gewerkt in kleine klasgroepen. Dit zorgt voor een hoog pedagogisch comfort. Slechts in één, nog vrij recent filiaal wordt momenteel – bij aanvang van het schooljaar – de groeperingsnorm overschreden. Dit ondanks er al een klassplitsing heeft plaatsgevonden. In het kader van de vernieuwings- en actualiseringsdrang voor het kunstonderwijs wordt in de academie aandacht besteed aan de instroom van -8-jarigen, de relatie tussen de lessen AMV en de instrumentopleidingen en de vormingskwaliteiten van gedegen samenzang: goede liedkeuzes, in een mengvorm van actuele en traditionele liederen.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

De klassen in de hoofdschool zijn uitstekend uitgerust, volledig aangepast aan de verwachtingen van actueel kunstonderwijs. De meeste klassen in de filialen zijn naast de standaarduitrusting ook voorzien van een aantal Orff-instrumenten. De eigenheid van de lokalen wordt terecht beschouwd als bron van inspiratie, als 'hart en ziel' van het muziekonderricht.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig/representatief
Valide
Betrouwbaar

De evaluatie gebeurt volledig conform de regelgeving. De twee verplichte jaarlijkse evaluaties houden rekening met output (toetsen), proces (dagelijks werk) en persoonlijke vorming (attitudes). De overgangs- en eindexamens worden beoordeeld door de klastitularis, de directeur en twee bekwame externe juryleden/ervaringsdeskundigen. De puntenverdeling voor deze overgangs- en eindexamens is goed overwogen, geeft een betrouwbaar beeld van het werkelijke kunnen en kennen van de leerlingen enerzijds en gelegenheid tot differentiëring en bijsturing op basis van persoonlijke kwaliteiten anderzijds: theorie en gehoor voor respectievelijk 15%, jaarwerk voor 20% en jury voor 50%. De examenpraktijk voor amv wordt vrij traditioneel opgevat. Het vasthouden aan de speciaal voor het moment gecomponeerde examenlessen, de zichtlezing, zijn daarvan voorbeelden.

Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Uitgaande van de pv's valt te noteren dat er in L4 (eindexamen) slechts weinig niet-geslaagden zijn (2 à 3%). Dit is het gevolg van een consequente leerbegeleiding in functie van gezamenlijke doelgerichtheid, nl. het ontwikkelen van voldoende basisvaardigheden ter ondersteuning van het verder musiceren. Afhankelijk van de leraar wordt er zeer zorgzaam, gedifferentieerd en leerlinggericht gewerkt bij de ontplooiing van specifieke (deel-) vaardigheden en specifieke talenten. Een systematisch leerlingvolgsysteem om een en ander permanent in kaart te brengen is er nog niet. Muzikale verscheidenheid en culturele diversiteit blijven steeds gegarandeerd. Kindvriendelijkheid, gezamenlijke doelgerichtheid, praktijkgerichtheid en stevige voorbereiding - het leggen van een goed fundament - zijn prioritaire aandachtspunten voor de verdere artistieke ontplooiing van de leerlingen.

3.2 muziek - ensemble/jazz & lichte muziek (graad: m h); j.& l.m. bugel (graad: m h); j.& l.m. klarinet (graad: m); j.& l.m. piano/keyboard (graad: l m h); j.& l.m. saxofoon (graad: m); j.& l.m. trompet (graad: m h)

Voldoet

Motivering

Met veel aandacht voor technische vaardigheden, instrumentbeheersing, improvisatie, creativiteit, groepsgerichtheid, efficiëntie en stijl kennis ontwikkelt de opleiding jazz en lichte muziek zich stapsgewijs en voldoende kwaliteitsvol. Zij voldoet daarmee aan de erkenningsvoorwaarden, ook al zijn er nog een aantal kwetsbare (verbeter-)punten.

Vaststellingen

Outputgegevens*Leerprestaties**Outcomes**Vervolgonderwijs**Tevredenheid*

Het tweede jaar op rij daalt het leerlingenaantal (van 59 ll. in 2010-2011 naar 55 ll. in 2011-2012 en dit naar 50 ll. in het huidige schooljaar. Deelname aan publieke proeven (L3 volw., M3 en H3) leert ons dat er recent slechts 1 (één) ll. afstudeerde in L3, 6 ll. in M3 en 7 ll. in H3.

Het leerlingenaantal in de middelbare en in de hogere graad is in de stijldifferentiatie jazz en lichte muziek (jalm) nog niet stabiel. Deze afdeling is daartoe inhoudelijk nog niet voldoende geprofileerd.

Enkele indicaties vanuit de cijfergegevens, dit met betrekking tot de gehele jazzafdeling en als referentiekader voor de ensemble-bezetting:

- Het kunstvak bugel evolueerde van 11 ll. in 2007 naar slechts 1 ll. in 2012.
- Met 4 ll. scoort de instroom bij contrabas goed.
- Elektrische gitaar is de klas met grootste groep leerlingen: 35 in 2012 (hoogste aantal tot op heden).
- Piano keert na een inzinking in 2010 en 2011 terug naar 16 leerlingen.
- Klarinet en trompet blijven eerder bescheiden klasjes maar evolueerden op enkele jaren tijd tot een vaste waarde in het studieaanbod.
- Slagwerk groeit, net als sax overigens, traag maar zeker: 2 leerlingen in 2007 naar 6 ll. in 2010. Na een lichte terugval in 2011 opnieuw 6 ll. in 2012.

Jongeren die rechtstreeks van L4 (traditioneel klassieke muziek) doorstromen naar M1 (Jazz & Lichte Muziek) komen vaak té onvoorbereid in een ander muzikaal universum terecht. De effectieve doorstroom komt daardoor onder druk te staan, net als de leerlingeninstroom in het geheel overigens.

De tevredenheid is goed, bij leerlingen en leraars/docenten. Het plezier beleven aan het musiceren is een belangrijke doelstelling waardoor de ontwikkeling van de leerlingen zich ook verder kan profileren.

Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Het instrumentale studietoeraanbod is voldoende ruim, waardoor een brede invulling van het ensemblespel mogelijk wordt. Enkel de vocaliteit (zang jalm) ontbreekt nog. Combo- en ensemblespel staan centraal in de opleiding, voor elke discipline en voor elke stijldifferentiatie. De afdeling jazz en lichte muziek staat aan het begin van een ontwikkelingstraject. Inhoudelijk vakoverleg en verdere visieontwikkeling kunnen bijdragen tot aangepaste lesmethodieken die leerwinst beogen. De wederzijdse verwachtingen in de instrumentlessen is nog niet in evenwicht. De leerlingen hebben hoge verwachtingen, vooral ook wat betreft een snelle evolutie. De leraars verwachten een betere instrumentbeheersing vanaf het eerste jaar van de middelbare graad, hetgeen niet voor alle leerlingentypes evident is. Er is meer aandacht nodig voor die elementaire instrumentale beheersing als basis voor stijldifferentiatie. Een passende lesmethodiek, gericht op een procesmatig aanbrengen en bijsturen van vaardigheden en kennis is een absolute noodzaak. Het vraagt een grote dosis geduld, een optimaal bijsturen van het pedagogisch-didactisch handelen in de instrumentlessen, en een goed strategisch denken vanuit het team om deze leerprestaties te bevorderen en de outcomes te verbeteren. In het actieplan van de artistiek pedagogische visie, worden nog geen bijkomende doelstellingen vermeld. In de lessen ensemble en combo, waar overigens uitstekend, doelgericht repertoire wordt gebruikt, wordt de discrepantie tussen de door de leerlingen reeds individueel ontwikkelde (of nog te ontwikkelen) vaardigheden en de door de leerkracht verwachte kennis en vaardigheid pijnlijk duidelijk. Instrumentbeheersing is een eerste conditio sine qua non om via elementaire basisvaardigheden te komen tot een elementair musiceren, in welke stijl dan ook. De vertaling van leerplannen naar jaarplannen gebeurde nog niet. De ondersteunende theoretische vorming - algemene muziekcultuur met twee graadsklassen met zeer gemotiveerde leerlingen - neigt te sterk naar leerinhouden uit de muziektheorie.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvormen</i>	De leerlingen worden toegelaten en 'geplaatst' na een eerste contact bij de respectievelijke instrumentleraar. Verdere evaluatie (van de studiekeuze) en oriëntatie (van de leerling) gebeurt via de vakken combo en ensemble. Lestijden worden gerespecteerd en groepsvorming is afgestemd op de leerlingeninstroom en de doorstroom (cfr. supra).
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Studio Toots is uitstekend uitgerust en voorzien van de nodige apparatuur, het didactisch materiaal en de onontbeerlijke ICT-infrastructuur.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De inhoudelijke, individuele evaluatie van de leerlingen gebeurt vanuit het samenspel in de combo's en in de ensembles. Feedback komt daarbij vanuit drie invalshoeken: de individuele (instrument-) lessen, het samenspel in een ensemble of combo en de algemene muziekcultuur. De samenstelling van de jury's gebeurt helemaal conform de regelgeving. De evaluatie is breed opgevat, objectief en leerlinggericht.

Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Regelmatige optredens en jamsessies dragen er toe bij dat de leerlingen artistiek uitgedaagd en op de voet gevolgd worden door een team van gedreven vakspecialisten. De evaluaties na jamsessies en optredens maken een goede leerlinggerichtheid mogelijk, stimuleren een adequate leerbegeleiding en geven aandacht aan de individuele kwaliteiten van de leerlingen. Een formeel leerlingvolgsysteem is er nog niet.

3.3 muziek - instrument klarinet (graad: I m h)

Voldoet

Motivering

Een sterk gediversifieerde pedagogisch-didactische aanpak, maar steeds uitgaande van het actief en constructief leren, dragen bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen. Goede leerprestaties op verschillende leerlingenniveaus zijn het resultaat van gestructureerd en nauwgezet werken aan niveau en kwaliteit, weliswaar op individuele basis en zonder vakoverleg.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Een mooie stijging van 32 ll. naar 43 ll., tegen de Vlaamse trend in, maakt het kunstvak klarinet weer populair in de regio Tienen. De klarinetklas vertegenwoordigt 4,22% van het leerlingenaantal in de studierichting Muziek. Het Vlaams gemiddelde is slechts 3,45%. De doorstroom van graad tot graad verloopt goed: sedert 2008 valt er een leerlingengroei vast te stellen van net iets minder dan 50%. Uit de puntenlijsten van de eindexamens valt af te leiden dat er sedert de recente, hernieuwde instroom (cfr. supra) nog een weg is af te leggen naar continuïteit in doorstroom van jaar tot jaar en in het zich aanmelden voor overgangs- en eindexamens. De slaagcijfers zijn nochtans goed (cfr. infra). Er is een goede doorstroom naar de amateurkunstsector. Cijfers en statistieken hieromtrent zijn niet beschikbaar, maar uit een eenvoudige bevraging blijkt dat er een sterke band is tussen de academie en enkele goed functionerende muziekverenigingen. Specifieke gegevens over doorstroom naar het hoger kunstonderwijs (HKO) zijn niet beschikbaar.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Alle doelstellingen uit het leerplan komen aan bod. De pedagogisch-didactische aanpak en de horizontale samenhang verschillen van leraar tot leraar, het leerlingenbehoud hangt daar overigens mee samen. Niet bij elke leraar zijn de lessen echter even gemotiveerd en inspirerend. Daar waar de frisse motivatie soms ontbreekt is helaas ook de klasadministratie (jaarplannen, repertoirelijsten, ...) niet meteen geactualiseerd (klasmanagement!). De leerprestaties van meerdere leerlingen overstijgt het doorsnee gemiddelde doordat er zeer gestructureerd en nauwgezet gewerkt wordt aan niveau en aan kwaliteit. Het actief en constructief leren wordt in een bepaalde afdeling (filiaal) sterk bevorderd en positief beïnvloed door een intensieve samenwerking met een klarinettenensemble dat niet tot het reguliere studieraanbod behoort maar ontstond uit een privé-initiatief via een muziekvereniging. Dit mag gelden als een voorbeeld van gezamenlijke doelgerichtheid en positieve afstemming van leerplandoelstellingen.

	Naar het voorbeeld van parallelle initiatieven in de ART wordt binnen enkele maanden de klarinetten dag georganiseerd. Dit initiatief draagt bij tot verdere verlevendiging van de opleiding, tot uitstraling ten behoeve van de toekomst van de klarinetopleiding en tot enthousiasme en tevredenheid bij zowel leerlingen als leraars
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvormen</i>	De lessenorganisatie voor klarinet kent een zekere historiek en is verbonden aan de filialenproblematiek. Verschillende, soms tegengestelde verwachtingen vanuit de amateurkunstsector (hafabra) hadden een positieve invloed op de pedagogisch-didactische aanpak en betrokkenheid, op de planning en op de organisatie. Dit alles zonder afbreuk te willen doen aan de leerplandoelstellingen, de onderwijstijd noch de groeperingsvormen, maar uitsluitend gericht op kwaliteit en niveau. Door een wijze bijsturing vanuit de directie werd een <i>modus vivendi</i> gevonden waarbij het belang van de leerling en van de opleiding primeert, en dit op een manier zoals de leerplannen dat voorschrijven. De opleiding klarinet is quasi integraal gescheiden van saxofoon, hetgeen voor beide disciplines een zegen is. Voor de groeperingsvorm is geen vaste indicatie gesteld. Twee leerlingen van verschillend niveau, kunnen samen les hebben. Dit gebeurt dan weliswaar niet groepsgericht maar individueel. Dit tot grote tevredenheid van beide leerlingen én tot een opvallende kwaliteitsverbetering met betrekking tot de leerresultaten. Daartegenover kunnen drie tot vier leerlingen van hetzelfde niveau tegelijkertijd les hebben, waarbij het groepsgericht denken sterker aanwezig is, maar waarbij het leertempo lager ligt
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Voor de nieuwe leerlingen zijn huurinstrumenten beschikbaar. Deze kunnen gedurende twee jaar aan een voordelige huurprijs aangewend worden. Na twee jaar moeten ze echter ingeleverd worden. Dit heeft twee belangrijke consequenties: enerzijds is het voor sommige leerlingen – misschien ook wel de minst gemotiveerden – een reden om af te haken, anderzijds houdt deze systematiek het huurinstrumentarium in uitstekende staat, gezien telkens na twee jaar een grondige revisie wordt uitgevoerd.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De examenprogramma's zijn van een goed niveau en voldoen aan de verwachtingen van de leerplannen. De samenstelling van de externe jury is correct, gebeurt voorzichtig en evenwichtig. De puntenlijsten zijn betrouwbaar en relevant tegenover het echte kunnen van de leerlingen. De evaluatie gebeurt zeer gedifferentieerd maar blijkt ook behoorlijk ernstig tot streng: de toegekende resultaten voor de overgangsexamens (2011-2012) schommelen tussen 38% en 85%.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er is geen vakoverleg voor het kunstvak klarinet. Dit is echter geen beperking voor wat betreft een goede leerbegeleiding. Talenten worden goed begeleid en uitgedaagd, met uitstekende leerresultaten tot gevolg. Minder begenadigden worden naargelang hun eigen mogelijkheden ernstig aangespoord en begeleid, met uiteraard soms een relatief kwalitatief resultaat. Een formeel leerlingvolgsysteem is nog niet uitgewerkt.
Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Verspreiding van expertise</i>	Enkele jaren geleden werd de toen nog enige titularis actief begeleid en ondersteund in het in stand houden van de klarinetklas. Projecten en workshops, onder andere in samenwerking met Vlamo, hadden een positief, inspirerend effect. Inmiddels kwamen er twee jonge vakspecialisten bij die nog volop in de actieve, professionele muziekbeoefening actief zijn en zodoende hun bijzondere expertise delen met hun leerlingen en daardoor overdragen op de klarinetklas.

Het initiatief van de klarinetten- en vioolmiddag (cfr. supra) bevat zowel nascholing als verspreiding van expertise. Door dit initiatief reikt de academie, samen met de initiatiefnemers, een project aan waaraan al de leerlingen en hun leraars uit de regio kunnen deelnemen. Voor de leraars geldt dat de bijzondere expertise waarmee ze participeren een directe vertaling kent naar verdere uitstraling en nieuwe motivatie en dus ook deskundigheidsbevorderend werkt.

3.4 muziek - instrument viool (graad: I m h)

Voldoet

Motivering

Deze opleiding voldoet aan de leerplandoelstellingen zoals vastgelegd in de minimumleerplannen. Het betreft een grote, stabiele en succesvolle vioolklas met een goed leerlingenbehoud, een voldoende tot goed kwalitatief niveau en een regelmatige doorstroom naar het hoger kunstonderwijs. Voor zowel de klaswerking als voor de parallelle initiatieven (bijkomende leerdoelstellingen) geldt een creatieve, evenwichtige en enthousiasmerende aanpak in het onderwijsaanbod.

Vaststellingen

Outputgegevens De vioolklas kent al meerdere jaren een goede evolutie. Tussen 2010-2011 groeide de vioolklas aan met 25%. Deze groei bleef bevestigd in 2012-2013. In relatie tot de regio is dit een grote, succesvolle strijkersklas met een goed leerlingenbehoud.

Leerprestaties De doorstroom van leerlingen is goed. Er is nauwelijks een vroegtijdige uitstroom. Dit is gerelateerd aan het welbevinden en de tevredenheid over de opleiding. De jaarlijkse viooldagen zijn daarbij een belangrijk, inspirerend, enthousiasmerend en kwaliteitsbevorderend werkinstrument dat bovendien bijdraagt tot zowel een sterke groepsgeest als een fijne klassfeer.

Outcomes De doorstroom naar hoger kunstonderwijs is goed. De academie kan fier zijn over enkele zeer talentvolle jonge violisten in het professionele en het semiprofessionele circuit.

Vervolgonderwijs Het musiceerplezier en de tevredenheid zijn groot, hetgeen resulteert in een gezond enthousiasme bij zowel leerlingen als leraars.

Tevredenheid

Onderwijsaanbod De lessen en de jaarplannen voldoen aan de leerplandoelstellingen. Er is aandacht voor spelplezier, voor creativiteit, improvisatie en samenspel (groepsgerichte lesmethodiek daar waar dit relevant is). Het vioolspel wordt ontwikkeld door het leren luisteren, het samen corrigeren en dus ook door het ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten en attitudes.

Referentiekader planning De leraars blijven zoeken naar en experimenteren met nieuwe methodes. Kortom: er wordt vanuit een geactualiseerde visie en met een kwaliteitsgericht referentiekader gewerkt aan een mooie profilering wat betreft goed vioolspel. Dit alles wordt geschraagd door een correct en efficiënt klasmanagement, hetgeen voelbaar is doorheen het bewust en gestructureerd artistiek-pedagogisch bezig zijn.

Evenwichtig en volledig
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

In functie van evenwicht en samenhang binnen het aanbod van de gehele strijkerssector is er goed overleg en ondersteunende collegialiteit op basis van een gezamenlijke doelgerichtheid. De vier aangeboden strijkinstrumenten (viool, altviool, cello en contrabas) verhouden zich kwantitatief en kwalitatief goed met elkaar. De contrabasklas (7 leerlingen) is in verhouding zelfs een grote klas.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Groeperingsvormen

Het fenomeen van twee, drie tot vier leerlingen per lestijd wordt, al naargelang het niveau en in zoverre relevant, op een zo optimaal mogelijke manier groepsgericht aangepakt. De samenstelling van de lesgroepen, de groeperingsvorm, gebeurt in overleg met de leerlingen en is gericht op een zo goed mogelijk rendement, gelijke niveaus en parallelle evolutietempi.

Voor zowel de klaswerking als de parallelle initiatieven geldt een zeer creatieve, enthousiasmerende aanpak, afgestemd op een actieve, stimulerende werking. Dit weerspiegelt zich onder andere in bijvoorbeeld de wervingsacties bij klasbezoeken in het basisonderwijs. Samen met de Tienese afdeling van Jeugd & Muziek worden instrumentale initiaties opgezet in meerdere basisscholen.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

Voor de nieuwe leerlingen zijn huurinstrumenten beschikbaar. Deze kunnen aan een zeer voordelige prijs gehuurd worden. De klasuitrusting voldoet. In de oude klaslokalen is echter weinig mogelijkheid om eigenheid te creëren.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig/representatief
Valide
Betrouwbaar

De evaluatie gebeurt helemaal volgens de regelgeving. Het repertoire en de examenprogramma's voldoen aan de decretale bepalingen. De ernst van evalueren wordt bevestigd door de zeer gedifferentieerde examenuitslagen, variërend tussen 49% en 91%. De beoordeling gebeurt door een professionele, representatieve externe jury.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De meeste aandachtspunten uit de rubriek onderwijsaanbod (cfr. supra) wijzen eveneens op een bewuste zorg voor leerlingbegeleiding en -oriëntatie. Er is een goed evenwicht tussen de leerlingenaantallen in de optie samenspel tegenover de optie instrument (50/50). Er is aandacht voor gepaste oriëntatie in een eventueel wijzigende instrumentkeuze naar altviool.

Zowel tijdens de reguliere lessen als bij vele publieksactiviteiten en de strijkersdag(en) is er een permanente aandacht voor zowel specifieke onderwijsbehoeften als voor de ontwikkeling van jong talent. Een blik op de recente evoluties en het archief van examenverslagen bevestigt dat er bijzondere zorg wordt besteed aan talentvolle leerlingen. Deze krijgen passende aandacht en daardoor ook groeikansen via de instrumentale opleiding, met eventuele praktijk als solist in samenwerking met een van de ensembles of in de kamermuziek.

3.5 muziek - samenspel - instrumentaal ensemble

Voldoet

Motivering

Attitudes en vaardigheden die noodzakelijk zijn bij het samen musiceren worden ontwikkeld. Samen met een efficiënte organisatie van specifieke ensembles draagt dit bij tot het overtuigend bereiken van de voorop gestelde leerdoelen.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De leerdoelstellingen, nl. het effectief leren samen spelen aan de hand van een aantal te ontwikkelen specifieke attitudes en vaardigheden, worden bereikt doordat er aandacht is voor zichtlezing, intonatie (stemmen), harmonisch denken, leren luisteren, stijlbesef, enzovoort. De leerprestaties bij samenspel en instrumentaal ensemble zijn in de praktijk ietwat ondergeschikt aan de individuele opleiding. De kwaliteit, de doorstroom en de betrokkenheid van leerlingen leiden daar niet onder. De reacties op de musiceermogelijkheden in een van de vele ensembles of orkesten zijn zeer positief en enthousiast.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Twee strijkorkesten, een big band, een harmonieorkest, een slagwerkensemble, een koperensemble, een houtblazersensemble, gitarensembles dragen bij tot een evenwichtig en gevarieerd aanbod op elk niveau. Aan de hand van een uitgelezen, didactisch geschikt repertoire (een opvallende, positieve vaststelling bij al de klasbezoeken overigens) wordt zeer bewust, ernstig en kwaliteitsvol gewerkt aan de betekenis en de meerwaarde van het vak samenspel/ensemble. Dit getuigt van een mooie attitude op academieniveau en draagt bij tot een goede realisatie van alle doelstellingen uit het leerplan. Het rijke studietoeraanbod en de veelvuldige uitvoeringsmogelijkheden maken het mogelijk meerdere leerlingen te motiveren tot bijkomende doelstellingen, nl. het actief participeren aan verschillende samenspelvormen en –bezettingen. Dit vergroot de leerwinst
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groepeeringsvormen</i>	De organisatie van evenwichtig samengestelde orkesten en ensembles wordt in sommige, specifieke gevallen bemoeilijkt door de afstand tussen de verschillende afdelingen en de daardoor meer beperkte mobiliteit van de leerlingen. Naast de verschillende ensembles worden enkele uren begeleidingspraktijk of samenspel (4-mains) voor klavieristen, tot 8 leerlingen per lesuur, georganiseerd. Het vormen van duo's, kwartetten, de echte, zuivere vorm van kamermuziek dus, komt aan bod in zoverre er geïnteresseerde en artistiek gezien bereidwillige leerlingen beschikbaar zijn. Daarnaast en aanvullend is er voor de leerlingen die om bepaalde redenen niet in een samenspelgroep of ensemble terecht kunnen in de hoofdschool en in de afdeling Tielt-Winge een gestructureerde koorwerking: twee dynamische dameskoren en een vocaal mannentrio. De gedifferentieerde en efficiënte groepsvorming en de relatie daarvan tot de doelgerichtheid en de doeltreffendheid kan mede daardoor gelden als een voorbeeld van good practice.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De klassen zijn akoestisch uitgebalanceerd en inspireren als artistiek laboratorium, als atelier, zelfs als auditorium. De klassen zijn voorzien van functioneel en comfortabel meubilair. De academie beschikt over een uitstekend instrumentarium: Steinway-vleugelpiano, orgel, percussie-materiaal en geluidsinstallatie in de Bachzaal, geluidsversterkers en ICT-materiaal in studio Toots, enzovoort.
Infrastructuur	Een uitstekende infrastructuur in de nieuwbouw van de hoofdschool (o.a. de Bachzaal) zorgt ervoor dat de leerplandoelen in uitstekende omstandigheden kunnen gerealiseerd worden.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluatie gebeurt decretaal correct en consequent. De collega's beluisteren, beoordelen en bespreken mekaars ensembles en groepen. De externe jury wordt tijdig gereserveerd en geïnformeerd zodat een gedifferentieerde evaluatie van overgangs- en eindexamens mogelijk is. Drie belangrijke parameters worden door een weloverwogen evaluatiepraktijk mee in rekening gebracht: attitude, mentaliteit en verantwoordelijkheid. De puntenverdeling gebeurt als volgt: 50% door de jury, 40% voor artistieke vaardigheid, 10% voor aanwezigheid. Dit laatste is een belangrijke impuls en stimulerende factor in relatie tot de ontwikkeling van attitude en verantwoordelijkheidszin.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Door een goede en motiverende oriëntering van leerlingen is de werklust bij de meeste samenspelgroepen en ensembles goed. Dit draagt bij tot een aangename, inspirerende en gemoedelijke werksfeer die bevorderlijk is voor het gepast benaderen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften enerzijds als voor het laten renderen van bijzondere talenten anderzijds. Een concreet en formeel leerlingvolgsysteem is echter nog niet ontwikkeld.

3.6 woordkunst - algemene verbale vorming (graad: I h)

Voldoet

Motivering

De cursus avv is na een dip opnieuw aan een opgang bezig. De stabiliteit die in het lerarenkorps is teruggekeerd zal daar zeker toe bijgedragen hebben. De doorstroom naar de middelbare graad is goed. De leerplandoelen worden ruimschoots bereikt op een speelse, creatieve en inventieve wijze. Er is voldoende aandacht voor elke leerling en de evaluaties verlopen conform de regelgeving.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het aantal leerlingen in de cursus avv daalde, tot vorig schooljaar, gestaag. De cijfers die de academie voor dit schooljaar voorlegde tonen een opmerkelijke stijging in de lagere graad met bijna 25%. Na een aantal jaren van veelvuldige leraarswissels is er een zekere stabiliteit opgetreden die het leerlingenaantal en de in- en doorstroom ten goede komt. Dit schooljaar evenaren de leerlingenaantallen voor de lagere graad bijna die van het schooljaar 2008-2009. Uit de cijfers kan opgemaakt worden dat er een behoorlijke instroom op leeftijd is. Vooral in de lagere graad 3 is de instroom het grootst. De doorstroming van de lagere naar de middelbare graad is zeer behoorlijk. Uit de processen-verbaal kan afgeleid worden dat de jury conform de regelgeving is samengesteld.

Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In alle bezochte klassen is er volop spreek- en spelplezier aanwezig. Nergens is enige spreekangst te bespeuren. In alle lessen wordt de fantasie geprikkeld. Dit leidt tot creatieve en verbeeldingsrijke resultaten in de daaraan gekoppelde oefeningen. Theoretische en technische onderwerpen worden aangebracht en ingeoeft op een speelse en praktische wijze. De concentrische werking die het leerplan voorop stelt, werpt hier zeker zijn vruchten af. De lessen zijn doordacht opgebouwd en het enthousiasme van de leerkrachten werkt aanstekelijk bij de leerlingen. Er wordt op een zeer interactieve wijze les gegeven met de nodige aandacht voor (zelf-)evaluatie. Ook de uitbreiding van het taalvermogen wordt gestimuleerd en getoetst. De omgang met de leerlingen is positief en er is aandacht voor de persoonlijkheid van iedereen. Het gebruik van een agenda in alle klassen is opvallend. De aanwezige jaarplannen zijn gelinkt aan de leerplandoelstellingen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Afhankelijk van de lesplaats is er een geluidsinstallatie en zelfs een Cd-speler aanwezig. Het meubilair is aangepast en de ruimte is op alle plaatsen voldoende groot om de leerplandoelstellingen te kunnen realiseren. In bepaalde klassen is er zelfs een lichtinstallatie die het mogelijk maakt om de sfeer van een voorstelling te ondersteunen. Dikwijls is er een podium in de klas zodat leerlingen kunnen ervaren wat "op de planken staan" betekent. In de vestigingsplaats van Kortenaak zou een schoolbord tot tijdsinstaat kunnen leiden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De examenprogramma's vermelden de teksten uit het hoofd en de leestekst. Het onderwerp van de spontane spreekoefening wordt niet vermeld zodat de vraag zich stelt of deze wel gebeurt. Dit is, volgens de leerplannen, een essentieel en verplicht onderdeel van het examen. Overleg hierover dringt zich op. De quoteringen zijn representatief en er doen zich geen opvallende verschillen voor tussen de openbare en de klasexamens.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Het is duidelijk dat de leerkrachten hun leerlingen kennen, met hun sterke en hun minder sterke punten. Hiermee wordt in de klas rekening gehouden. Er is binnen het klassikale gebeuren voldoende aandacht voor iedere leerling afzonderlijk, m.a.w. de differentiëring gebeurt binnen de klaspraktijk. Een leerlingvolgsysteem dat een behoorlijke ondersteuning in deze materie zou kunnen bieden is nog niet ingeburgerd.

3.7 woordkunst - toneel (graad: m h)

Voldoet

Motivering

De leerplandoelen worden in voldoende mate bereikt. De toneelafdeling kampt reeds enkele jaren met veelvuldige leraarswissels. Dit heeft een duidelijke invloed op de doorstroming binnen de afdeling in de hogere graad. Bovendien kan de hogere graad enkel in Tienen ingericht worden. Ook dit is een rem op de doorstroming omwille van de grote afstand die vanuit de andere vestigingsplaatsen moet overbrugd worden. Een avondvullende examenproductie zou de profilering van de afdeling ten goede kunnen komen.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De doorstroming van de middelbare graad naar de hogere graad is matig. Deels is dit te verklaren omwille van het feit dat een aantal lesplaatsen geen hogere graad mogen inrichten. De afstand naar de hoofdschool is te groot om door -18-jarigen zelfstandig overbrugd te kunnen worden. Ook veelvuldige leraarswissels de laatste jaren hebben hun sporen achtergelaten op de leerlingenaantallen. Uit de processen-verbaal kan afgeleid worden dat de examenjury conform de regelgeving samengesteld is. Ook de examenprogramma's tonen aan dat de evaluaties voldoen aan de eisen in het leerplan. In de hogere graad zijn er leerlingen die aangesloten zijn bij amateurverenigingen.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In de klassen toneel is voldoende spelplezier aanwezig. Er wordt gewerkt aan de realisatie van de leerplandoelen. Verschillende speldomeinen zoals samenspel, spelbron en vormgeving worden geëxploreerd. Via diverse technieken wordt er gewerkt aan de creatie van de rol maar het non-verbale komt niet altijd aan bod in evaluaties terwijl dit toch een essentieel onderdeel uitmaakt van een rol. In de meeste klassen verdwijnt de aandacht voor articulatie en stembeheersing eerder naar de achtergrond. Het geven, ontvangen en verwerken van kritiek is qua aanpak zeer klasafhankelijk. Duidelijk is wel dat de meer participatieve werkwijze sneller resultaten oplevert. In sommige klassen kan de artistieke inbreng geoptimaliseerd worden.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Op alle lesplaatsen beschikt men over aangepaste ruimtes die de leerplanrealisaties mogelijk maken, met uitzondering van het oude gedeelte van de hoofdschool dat binnenkort gerenoveerd wordt. Het nieuwbouwgedeelte in Tienen beschikt wel reeds over een aangepaste toneelruimte maar theateruitrusting moet nog geplaatst worden. In een aantal lesplaatsen is er een belichtings- en geluidsinstallaties aanwezig.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De examenprogramma's van de voorbije jaren geven aan dat op de examens geen volledige producties werden gebracht, maar fragmenten. Het brengen van een avondvullend stuk wordt niet geëist in de leerplannen, maar op vele plaatsen in Vlaanderen wordt het eindexamen toneel als een orgelpunt van een doorlopen curriculum aanzien. Een dergelijke productie komt tevens de uitstraling en de profilering van de afdeling ten goede. De externe jury bestaat reeds jaren uit dezelfde mensen die impliciet criteria hanteren die in de academie als cruciaal beschouwd worden. Bij een jurywissel zou dit wel eens "verrassingen" kunnen opleveren. Er wordt op de examens een deliberatieprocedure gehanteerd die voor de hele academie geldt en die gerespecteerd wordt. Quoteringen van overgangs- en eindproeven liggen in dezelfde lijn.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Binnen de klaspraktijk is voldoende ruimte voor een groepsgerichte-individuele begeleiding. Er wordt ingespeeld op de noden van de leerlingen. Een leerlingvolgsysteem is nog niet aanwezig. De frequente leraarswissels van de laatste jaren zouden gebaat geweest zijn met een dergelijk volgsysteem.

3.8 woordkunst - voordracht (graad: m h)

Voldoet

Motivering

Kwalitatief staat de voordracht op een goed tot hoog niveau. Er is aandacht voor een degelijk literair repertoire, dat gekoppeld wordt aan spel- en vertelplezier. Het vooruitzicht op een gerenoveerde woordklas zal dit zeker verder stimuleren. De doorstroom naar de hogere graad is ook voor voordracht een zwak punt. Leraarswissels en afstanden spelen ook hier een belangrijke rol.

Vaststellingen

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

In de middelbare graad bij de jongeren zit het vak voordracht weer in de lift. Daar stijgt het aantal leerlingen opnieuw sinds een aantal jaren. Bekeken over vijf jaar bedroeg de stijging 37%, wat aanzienlijk is. De doorstroom naar de hogere graad is, net zoals voor het vak toneel, een probleem. Opnieuw liggen de verschillende leraarswissels van de afgelopen jaren en de grote afstand naar de hoofdvestigingsplaats en die voor vele jongeren onoverbrugbaar is, aan de basis hiervan. Bovendien lopen de meeste jongeren uit de filialen in een andere stad dan Tienen school wanneer ze het middelbaar onderwijs aanvatten.

De examenprogramma's zijn gevarieerd en evenwichtig samengesteld en beantwoorden aan de vereisten die het leerplan voorop stelt. Ook de jurysamenstelling is conform de regelgeving. Uit de processen-verbaal kan opgemaakt worden dat de quoteringen van de overgangsexamens in dezelfde lijn liggen van die van de eindexamens.

Onderwijsaanbod

Referentiekader planning

Evenwichtig en volledig

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

Uit de klasbezoeken kan afgeleid worden dat er overal een ruime dosis spreek- en vertelplezier aanwezig is. Er heerst een vertrouwelijke en open sfeer die noodzakelijk is om dit vertelplezier te laten openbloeien. Er is oog voor een kwaliteitsvol repertoire en leerlingen leren dit ook detecteren. Technische elementen zoals uitspraak, articulatie en ademhaling worden steeds geëvalueerd en geremedieerd. De instromers in de middelbare graad worden, in de mate van het mogelijke, bij mekaar geplaatst om extra aandacht aan techniek te kunnen besteden. Naast verbale elementen wordt ook aandacht besteed aan lichaamshouding en lichaamstaal. Er wordt zeer interactief gewerkt. Een participatieve vorm van evaluatie is aanwezig. Tekstanalyse naar vorm en inhoud komen ruimschoots aan bod. In alle lessen zijn jaarplannen aanwezig die aansluiten op het leerplan. Binnen de academie wordt de lijn tussen voordracht en toneel gerespecteerd. Opvallend is het gebruik van de agenda voor de leerlingen. Hierin worden ook de thuisopdrachten genoteerd.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

Afhankelijk van de leslocatie is er een geluidsinstallatie en een cd-speler aanwezig. Verder beschikken de leerkrachten over een kast waar ze materiaal in kunnen stapelen. In Tienen is de samenwerking met de bibliotheek van die aard dat er suggesties kunnen gedaan worden voor de aankoop van materiaal. Het uitlenen ervan verloopt vlot.

Na de renovatie van het oude gedeelte in Tienen zal er opnieuw een ruim lokaal beschikbaar zijn naast de Beatrijksklas die op dit ogenblik reeds in gebruik is. Daar zal in de toekomst ook het nodige belichtings- en geluidsmateriaal aangebracht worden.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Zoals hierboven reeds gemeld verloopt de evaluatie conform de regelgeving. Op inhoudelijk vlak vertonen de evaluatieprogramma's zeer verschillende inhouden. Dit wordt verklaard door de leerlinggerichte aanpak die rekening houdt met de mogelijkheden van leerlingen, maar dit steeds in evenwicht met de leerplanvereisten. De externe juryleden die reeds jaren de examen beoordelen zorgen voor een stabiliteit en continuïteit. Zij beschikken niet over externe criteria die als ondersteuning en als feedback voor leerlingen zou kunnen dienen. De academie hanteert reeds jaren een deliberatieprocedure die samengevat neerkomt op "eerst quoteren, dan praten" en die door de meeste leerkrachten gewaardeerd wordt. Er zijn duidelijke afspraken rond het aandeel dagelijks werk dat meegenomen wordt in de evaluatie.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De open en gemoedelijke sfeer binnen de voordrachtsklassen ondersteunen de vertrouwensrelatie met de leerkracht. Het jarenlange contact tussen leerkracht en leerling versterkt deze band. Hierdoor is een zeer persoonlijke begeleiding mogelijk die de leerling(en) ten goede komt. Deze begeleiding uit zich, afhankelijk van de nood die zich stelt, in het blijven hameren op een goede uitspraak, een aangepaste tekstkeuze, de zorg voor lichaamstaal en lichaamshouding, enz... Dit alles krijgt een plaats binnen de klaspraktijk en werpt zijn vruchten af. Een gesystematiseerd leerlingvolgsysteem ontbreekt vooralsnog. Het zou een ondersteunende meerwaarde kunnen betekenen voor de hele academie.

3.9 dans - artistieke training (graad: I m h)

Voldoet

Motivering

Hoewel de geïntegreerde aanpak van de leerplandoelstellingen onvoldoende terug te vinden is in de jaarplannen, tonen de resultaten aan dat de specifieke doelstellingen in voldoende mate aan bod komen en gerealiseerd worden.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De instroom en doorstroom van leerlingen in het vak artistieke training is gekoppeld aan het vak algemene artistieke bewegingsleer in de lagere graad. In de middelbare en hogere graad zijn dat de vakken klassieke en hedendaagse dans. In de lagere graad verloopt de instroom en doorstroom zeer positief met een gemiddelde van 80%. De middelbare graad scoort qua leerlingenaantal lichtjes onder het gemiddelde (16,7% versus 18,6% voor Vlaanderen). De instroom en doorstroom in de hogere graad scoort beduidend lager nl. 4% versus 9% voor Vlaanderen. De leerlingenevolutie verloopt echter zeer positief waardoor de kans groot is dat deze in- en doorstroom kan verbeteren. Ook het leraarsteam heeft, na veelvuldige wissels en vervangingen, meer stabiliteit gekregen. Dit zal een betere doorstroom ten goede komen.

Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leerplandoelen worden geïntegreerd aangeboden in de lagere, middelbare en hogere graad. In de jaarplannen worden de leerplandoelen van artistieke training beperkt uitgewerkt. Er is weinig differentiatie terug te vinden in de opbouw van de leerplandoelstellingen. De jaarplannen worden gezamenlijk opgesteld in het lerarenteam. De doelstellingen komen tijdens de bijgewoonde lessen eerder beperkt aan bod. Er is weinig aandacht voor muzikaliteit en expressie tijdens de technische oefeningen. Diepgang ontbreekt hier. Enkel de doelstelling 'fixatie van de leerstof' is goed uitgewerkt. De leerlingen krijgen de kans om mee te werken aan voorstellingen, al dan niet in samenwerking met andere studierichtingen. Tijdens de doorlichting heeft de inspectie zo'n toonmoment meegemaakt. Zowel bij dit toonmoment als bij de dvd van 'Dancing colors', de dansvoorstelling van vorig schooljaar, wordt aangetoond dat de doelstellingen van artistieke training voldoende aan bod zijn gekomen en in voldoende mate gerealiseerd worden.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De hele dansafdeling beschikt over 11u pianobegeleiding wat de muzikaliteit en artistiekiteit in de opleiding ten goede komt. Echter, uitbreiding van het repertorium dat aangepast aan de leefwereld van de leerlingen en aangepast is aan het bewegingsvocabularium, is noodzakelijk. Om de creativiteit te bevorderen maken de leerkrachten gebruik van emo-balletjes en danskaarten. Hier liggen nog heel wat kansen om meer en langer te experimenteren met dit materiaal. Het gebruik van een schoolbord zou tot tijdswinst kunnen leiden bij het invullen van de agenda.
Infrastructuur	De dansafdeling kan over een mooie infrastructuur beschikken in de hoofdschool, Tielt-Winge en Waanrode. De nieuwe balletzaal in Tienen beantwoordt aan de normen zoals opgesteld in het ministerieel besluit. De tweede danszaal in Tienen is aan grondige vernieuwing toe. Deze is voorzien voor het schooljaar 2013-2014. De budgetten voor renovatie zijn hiervoor toegekend.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De regelgeving voorziet geen overgangs- en eindproeven voor artistieke training. Op de schriftelijke evaluatiefiche komen slechts twee criteria voor, nl. lichaamstaal en inleving, die voor de link met het leerplan moeten zorgen. Deze zijn echter te beperkt, sluiten niet aan op het jaarplan en zijn eveneens te vaag om artistieke training te evalueren. De vakgroep is zich hiervan bewust en wil actie ondernemen om meer en heldere evaluatiecriteria te ontwikkelen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Op het vlak van artistieke training worden de leerlingen weinig uitgedaagd tijdens de bijgewoonde lessen. Het lerarenteam is zich daarvan bewust en is zoekende hoe leerlingen meer en beter gestimuleerd worden om hun artistieke talenten te ontplooiën. Er is voldoende expertise in het team aanwezig om deze leerbegeleiding verder uit te diepen. De agenda is een heel interessant hulpmiddel om leerlingen te begeleiden en ondersteunen in hun opleiding. Het invullen van de agenda vraagt veel tijd, vooral bij de jongste leerlingen. Ook hier liggen kansen om meer rendement te halen uit het gebruik van de agenda.

3.10 dans - hedendaagse dans (graad: m h)

Voldoet

Motivering

De planningsdocumenten tonen aan dat de leerplandoelstellingen systematisch aan bod komen. De doelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatiecriteria kunnen beter afgestemd worden op leerplandoelstellingen. Een duidelijk profiel van de optie hedendaagse dans ontbreekt.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De cijferanalyse toont aan dat de optie hedendaagse dans eerder een kleine optie is. De instroom is klein. Momenteel is dit vanuit het lerarenteam een bewuste keuze om leerlingen enkel in de hogere graad voor deze optie te laten kiezen. In de middelbare graad kan deze optie enkel in combinatie met de optie klassieke dans gevolgd worden. In Waanrode kunnen leerlingen sinds dit schooljaar de optie hedendaagse dans volgen, zonder de optie klassieke dans. Deze keuze zorgt ervoor dat een duidelijk profiel van de leerling hedendaagse dans ontbreekt en dat deze optie in de schaduw van de optie klassieke dans blijft staan. In vergelijking met Vlaanderen scoort deze optie veel lager, nl 4,1% versus 7,3%.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De verschillende stijlen in de hedendaagse dans hebben tot gevolg dat deze sterk leerkrachtafhankelijk zijn. Het aanbod in hedendaagse dans is breed, gaande van een danstechnische opleiding met o.a. valtechnieken en floorwork tot meer bewegingsexperimenten. Een gezamenlijk jaarplan moet ervoor zorgen dat de leerplandoelstellingen gerealiseerd worden. Op het moment van de doorlichting stond het gezamenlijk jaarplan nog in zijn kinderschoenen. Inhoudelijk overleg omtrent deze optie en het aanbod naar de leerlingen dringen zich op. Alle leerplandoelstellingen komen echter in voldoende mate aan bod tijdens de bijgewoonde lesmomenten.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Een juiste muziekkeuze zorgt ervoor dat leerlingen goed begeleid en ondersteund worden bij het uitvoeren van oefeningen en bewegingscombinaties. Het lerarenteam heeft hier zeer veel aandacht voor. Dankzij een goede infrastructuur krijgt deze optie alle kansen om volwaardig uitgebouwd te worden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Er zijn geen examenprogramma's aanwezig. Dit zou de uitstraling van deze optie ten goede komen. De samenstelling van de jury is conform de regelgeving. De puntenlijsten geven aan dat er hoger gequoteerd wordt tijdens de overgangsproeven (zonder jury) dan bij de eindproeven. De evaluatiecriteria zijn dezelfde voor heel de dansafdeling. Specifieke criteria voor hedendaagse dans die aansluiten op de leerplandoelen ontbreken en kunnen samen met het jaarplan meer uitgewerkt worden.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Leerlingen worden tijdens de lessen uitgedaagd om het beste van zichzelf te geven. De duidelijke en precieze feedback zorgen ervoor dat leerlingen hun bewegingen verfijnen en uitzuiveren. De feedback is op het niveau van de leerlingen, beeldspraak ondersteunt en maakt de feedback begrijpbaar. Voorlopig is een leerlingvolgsysteem in de hele dansafdeling nog niet uitgewerkt.

3.11 beeldende kunst - algemeen beeldende vorming (graad: I)

Voldoet niet

Motivering

De leerplandoelstellingen worden niet bereikt. In sommige groepen zijn de lessen en de gebruikte materialen niet aangepast aan de leeftijd van de kinderen, met duidelijke gevolgen voor de leerprocessen en –resultaten. Er is onvoldoende samenhang tussen de verschillende leeftijdsgroepen waardoor een duidelijke leerlijn binnen de graad ontbreekt.

Vaststellingen

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De lagere graad kent sinds de aanhechting bij de Kunstacademie (2010) een spectaculaire groei (+50%). Dit is beter dan de algemene trend in Vlaanderen. Er is sinds 2010 een toename merkbaar van de instroom in het eerste en tweede leerjaar. Dit is de belangrijkste oorzaak van de stijging in de lagere graad.

Toch is dit een vrij kleine graad (ongeveer 300 leerlingen) de centrumfunctie van de stad (ruim 32000 inwoners) en de aanwezigheid van verscheidene filialen in acht nemend. Dit feit wordt door de directie onderkend.

Het aantal leerlingen vermindert in de lagere graad duidelijk vanaf het vierde leerjaar. Opmerkelijk genoeg is dit een trend die pas vanaf 2010 (de aanhechting bij de Kunstacademie) vastgesteld wordt.

Volgens de gegevens die de inspectie ter hand werden gesteld is er een doorstroming van ongeveer 60% van de lagere naar de middelbare graad.

Onderwijsaanbod

Referentiekader planning

Evenwichtig en volledig

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De inspectie stelt tijdens de klasbezoeken vast dat sommige leerinhouden (en de aanbreng er van) niet afgestemd zijn op het begripsvermogen en de motoriek van de zes- en zevenjarigen. Ook de keuze van de materialen is niet gericht op de leeftijd, met duidelijke gevolgen voor het leerproces en de resultaten (in leerplan: relatie opdracht/vaardigheden leerlingen).

Elke leraar heeft een jaarplan dat zich baseert op leerplannen. Er is echter weinig opbouw en de leerlijn is beperkt. Er is weinig of geen overleg onder de leerkrachten waardoor ook horizontale samenhang in de graad ontbreekt.

Onderwijsorganisatie

Onderwijstijd

Groeperingsvormen

De groepen worden beperkt tot maximum 25 kinderen per klas. Ze zijn doorgaans per graad (= graadsklas) of over verschillende leerjaren heen ingericht.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

Sinds de ingebruikname van de nieuwe lokalen beschikt elke klas over een nieuwe en aangepaste uitrusting. De meeste ateliers beschikken over eigen ICT-materiaal.

De betonnen wanden van de nieuwbouw zorgen voor een gebrek aan ophangmogelijkheden, ook al probeert men dit te compenseren door het aanbrengen van enkele borden. Dit is een hinderpaal voor het creëren van een kunstzinnige sfeer zoals beschreven in de leerplannen:

“Het is belangrijk dat er in het atelier Lagere Graad een kunstzinnige sfeer kan geschapen worden. Daarom moet men kunnen beschikken over lokalen met voldoende wandpanelen en/of dragers (0,3 m2 per leerling) om de werken van de leerlingen te presenteren/tentoon te stellen. Het tentoonstellen of het kunstzinnig presenteren van werken van de leerlingen is een essentieel onderdeel van de artistieke opleiding (in alle graden en opties).

Infrastructuur	Groepen van 25 leerlingen in een betonnen ruimte plaatsen zorgt voor problemen op akoestisch vlak. Dit zorgt voor heel wat lawaai in de klas en bevordert niet onmiddellijk de klassfeer.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Er werd door de leerkrachten in onderling overleg en op basis van de leerplandoelstellingen een lijst van evaluatiecriteria per studierichting en per graad opgesteld. Deze lijsten werden tot hier toe effectief gehanteerd maar staan momenteel ter discussie. Volgens de coördinatoren en beleidsondersteuners is het de bedoeling deze via vakoverleg te verfijnen en bij te sturen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er werd aan de hand van de klasbezoeken vastgesteld dat er geen differentiatie wordt nagestreefd naar leeftijd noch op gebied van leerinhoud noch op gebied van leerbegeleiding.

3.12 beeldende kunst - beeldende vorming (graad: m)

Voldoet

Motivering

De resultaten (producten) van de leerlingen (jongeren zowel als volwassenen) tonen aan dat de leerplandoelstellingen worden bereikt. Er is voldoende differentiatie tussen de groep jongeren en volwassenen. De jaarplannen zijn afgestemd op het leerplan. Er is een samenhang over de jaren heen dankzij overleg tussen de leerkrachten.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De middelbare graad blijft sinds de aanhechting bij de Kunstacademie (2010) stabiel tot licht stijgend. Over geheel Vlaanderen is de trend eerder licht dalend. Opvallend is de aanwezigheid van een middelbare graad voor volwassenen. Dit is een bewuste keuze van het beleid. Het contingent volwassenen maakt in deze graad meer dan de helft van het totale aantal leerlingen uit. Voor zover de inspectie kon nagaan is er een doorstroming van ongeveer 20% van deze volwassenen naar de hogere graad. Voor de meeste volwassenen uit de middelbare graad zijn deze initiatiecursussen geen voorbereiding op de hogere graad. Uit gesprekken kon de inspectie opmaken dat voor sommigen, die het wel als een voorbereiding zien, twee jaar dan weer te lang is.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In de jaarplannen is een duidelijke differentiatie tussen jongeren (tot 18 jaar) en volwassenen (vanaf 18 jaar) merkbaar. De jaarplannen zijn voor de beide doelgroepen geënt op het leerplan voor het vak beeldende vorming. Het is een keuze van het beleid om dit aanbod voor volwassenen in de middelbare graad in stand te houden. Er is overleg tussen de verschillende leerkrachten wat de samenhang over de graad heen bevordert.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Groeperingsvormen</i>	Er werd tijdens de klasbezoeken geconstateerd dat er een overlapping was in het gebruik van lokalen: een groep van de middelbare graad jongeren kreeg gedurende een half uur een inleiding in een ander lokaal vooraleer het eigen lokaal (dat nog een half uur bezet werd door een groep van de lagere graad) vrij was.

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Sinds de ingebruikname van de nieuwe lokalen beschikt elke klas over een nieuwe en aangepaste uitrusting. De meeste ateliers beschikken over eigen ICT-materiaal. De betonnen wanden van de nieuwbouw zorgen evenwel voor een gebrek aan ophangmogelijkheden, ook al probeert men dit te compenseren door het aanbrengen van enkele borden. Dit is een hinderpaal voor het creëren van een kunstzinnige sfeer zoals beschreven in de leerplannen: <i>“Het is belangrijk dat er in het atelier Middelbare Graad een kunstzinnige sfeer kan geschapen worden. Daarom moet men kunnen beschikken over lokalen met voldoende wandpanelen en/of dragers (0,3 m2 per leerling) om de werken van de leerlingen te presenteren/tentoon te stellen. Het tentoonstellen of het kunstzinnig presenteren van werken van de leerlingen is een essentieel onderdeel van de artistieke opleiding (in alle graden en opties).</i>
Infrastructuur	We signaleren hier dezelfde problematiek nl. de slechte akoestiek ten gevolge van de betonnen constructie. (Cfr supra)
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Er werd door de leerkrachten in onderling overleg en op basis van de leerplandoelstellingen een lijst van evaluatiecriteria per studierichting en per graad opgesteld. Deze lijsten werden tot hier toe effectief gehanteerd maar staan momenteel ter discussie. Volgens de coördinatoren en beleidsondersteuners is het de bedoeling deze via vakoverleg te verfijnen en bij te sturen. Leerkrachten overleggen onderling voor wat de overgangsproeven betreft. Voor de eindejaarsstudenten is er een jury met minstens één externe deskundige.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er is, wat de pedagogische aanpak betreft, een duidelijke differentiatie tussen jongeren (tot 18 jaar) en volwassenen (vanaf 18 jaar).

3.13 beeldende kunst - keramiek (graad: h4)

Voldoet

Motivering

De leerinhoud is motiverend en leidt tot processen en resultaten die aan de leerplandoelstellingen beantwoorden. Er is een aanbod van de verschillende keramiekvormen (draaien, opbouwen) met een differentiatie tussen beginners en gevorderden. Hiervoor is voldoende en professionele uitrusting en materiaal aanwezig. De afvoer van schadelijke dampen dient echter wel snel geregeld te worden.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het atelier keramiek telt momenteel 10 leerlingen, een stabiele bezettingsgraad, conform de trend in Vlaanderen. Er zijn geen gegevens bekend voor wat betreft doorstroming naar het hoger kunstonderwijs, amateurkunsten of (semi)professioneel kunstmilieu. De academie houdt regelmatig tentoonstellingen met het werk van haar leerlingen. Dit gebeurt ook in samenwerking met andere organisaties.

Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leerlingen krijgen de keuze tussen opbouwende (c.q. sculpturale) keramiek en draaien. Wegens overbevraging van het draaien doen de cursisten momenteel beiden. Er is een jaarplan dat met deze differentiatie rekening houdt. De jaarplannen zijn geënt op het leerplan.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Sinds de ingebruikname van de nieuwe lokalen beschikt elke klas over een nieuwe en aangepaste uitrusting. De meeste ateliers beschikken over eigen ICT-materiaal. Het atelier keramiek is uitgerust met het allernieuwste materiaal van professionele kwaliteit. Schadelijke producten zoals toxische glazuren worden in veiligheidskasten bewaard maar zijn niet op de juiste wijze gelabeld. Ook de afvoer van schadelijke gassen, afkomstig van de ovens, dient dringend in orde gebracht te worden. De voorzieningen hiervoor zijn reeds aanwezig, enkel de aansluiting moet nog gebeuren. Speciale tafels op de juiste hoogte vergemakkelijken het verwerken van de klei. Spiegels voor de draaitafels zouden de ergonomie bij het draaien verbeteren
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Het lerarenteam heeft in onderling overleg en op basis van de leerplandoelstellingen een lijst van evaluatiecriteria per studierichting en per graad opgesteld. Deze lijsten werden tot hier toe effectief gehanteerd maar staan momenteel ter discussie. Volgens de coördinatoren en beleidsondersteuners is het de bedoeling deze via vakoverleg te verfijnen en bij te sturen. Voor de evaluaties bij de overgangsproeven is er onderling overleg tussen de leerkrachten. Voor de eindejaarsstudenten is er een jury met minstens één externe deskundige. Er wordt gestreefd naar het selecteren van deskundigen uit het werkveld, collega's-leerkrachten veeleer dan directies. De directie bepaalt de samenstelling van de jury.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er is een duidelijke differentiatie tussen beginners en gevorderden (de groep is over de leerjaren heen verticaal geordend). De inspectie stelt vast dat ook de allereerste oefeningen voor beginners boeiend en motiverend zijn.

3.14 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h5)

Voldoet

Motivering

De inspectie stelt aan de hand van de leerprocessen en resultaten vast dat de leerplandoelstellingen bereikt worden. Het atelier schilderkunst is degelijk uitgerust en hanteert de verschillende onderwijsinstrumenten (planning, differentiëring per leerjaar, lesinhoud, begeleiding, didactisch materiaal) zoals in de leerplannen aangegeven.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het atelier schilderkunst telt momenteel 34 leerlingen. Dit aantal stijgt sinds enkele jaren, wat in overeenstemming is met de trend in Vlaanderen. Het aantal leerlingen schilderkunst is echter wel klein in vergelijking met het potentieel van een centrumstad als Tienen. Er zijn geen gegevens bekend voor wat betreft doorstroming naar het hoger kunstonderwijs, amateurkunsten of (semi)professioneel kunstmilieu. De academie houdt regelmatig tentoonstellingen met het werk van haar leerlingen. Dit gebeurt ook in samenwerking met andere organisaties.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leerlingen zijn over de jaren heen gegroepeerd in een atelier. Er is een duidelijke differentiatie tussen de jaren. Er is een jaarplan per leerjaar en een opbouw over de jaren heen. Dit alles conform het leerplan. Leerlingen van de verschillende jaren staan in kleine groepjes naast mekaar opgesteld. Elk groepje houdt zich met een op het specifieke niveau afgestemde taak bezig.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Het atelier is professioneel uitgerust met schildersezels van hoge kwaliteit, materiaalkastjes per leerling, een veiligheidskast voor gevaarlijke stoffen en voldoende didactisch materiaal. Als enige van de ateliers beschikt men hier echter niet over recent ICT-materiaal (er is een pc in bruikleen van een leerling). De leerkracht zorgt zelf voor de nodige documentatie of put uit een bescheiden academiebibliotheek (er is tevens een overeenkomst met de plaatselijke openbare bibliotheek voor aanschaf en ontleening van kunstboeken). Er wordt gestreefd naar een non-toxische techniek door de aanwending van verven op waterbasis of non-toxische olieverf.
Infrastructuur	Het atelier bevindt zich in een nieuw lokaal dat is aangepast aan de noden van een schildersatelier, voldoende hoog en met zenitaal licht. De gebruikers klagen over onvoldoende verluchting en de warmte tijdens de zomer. In de nieuwbouw is er een tentoonstellingsruimte maar die wordt momenteel niet door de academie gebruikt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Het lerarenteam heeft in onderling overleg en op basis van de leerplandoelstellingen een lijst van evaluatiecriteria per studierichting en per graad opgesteld. Deze lijsten werden tot hier toe effectief gehanteerd maar staan momenteel ter discussie. Volgens de coördinatoren en beleidsondersteuners is het de bedoeling deze via vakoverleg te verfijnen en bij te sturen. De inspectie stelde aan de hand van de ter hand gestelde evaluatiefiches vast dat in dit atelier beginsituaties worden gehanteerd. Dit kan bijdragen tot een correcte inschatting, per leerling, van het afgelegde leertraject. Voor de evaluaties bij de overgangsproeven is er onderling overleg tussen de leerkrachten. Voor de eindejaarsstudenten is er een jury met minstens één externe deskundige. Er wordt gestreefd naar het selecteren van deskundigen uit het werkveld, collega's-leerkrachten veeleer dan directies. De directie bepaalt de samenstelling van de jury.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Evaluatiefiches waar de beginsituatie wordt geschetst kunnen behulpzaam zijn bij het uitwerken van een leerlingvolgsysteem. Momenteel is zo'n leerlingvolgsysteem in de volledige studierichting beeldende kunst nog niet aanwezig.

3.15 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h4 h5)

Voldoet

Motivering

De inspectie stelt aan de hand van de leerprocessen (soort en aanbreng van de opdrachten, begeleiding, evolutie van de leerling binnen de opdracht) en resultaten vast dat de leerplandoelstellingen bereikt worden. Het atelier tekenkunst is degelijk uitgerust en benadert het tekenen als een volwaardig expressiemiddel zoals in de leerplannen aangegeven.

Vaststellingen

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het atelier telt momenteel 34 leerlingen. Dit aantal stijgt sinds enkele jaren. Dit is in overeenstemming met de trend in Vlaanderen. Er zijn geen gegevens bekend voor wat betreft doorstroming naar het hoger kunstonderwijs, amateurkunsten of (semi)professioneel kunstmilieu. De academie houdt regelmatig tentoonstellingen met het werk van haar leerlingen. Dit gebeurt ook in samenwerking met andere organisaties.
Onderwijsaanbod <i>Referentiekader planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Het tekenen wordt als een volwaardig expressiemiddel benaderd, wat betekent dat het tekenen niet slechts als een voorbereiding (schets) op verdere verwerking in een ander medium wordt beschouwd. De leerlingen schetsen wel (in een schetsboek) maar dit veeleer als een dagelijkse oefening (= tekenattitude). In het atelier is er een duidelijk onderscheiden aandacht voor het tekenen naar model en waarnemingstekenen of meer abstracte tekenvormen. De leerlingen worden van het één naar het ander geleid via verschillende oefeningen. Er zijn jaarplannen beschikbaar die gebaseerd zijn op de leerplannen. Er wordt ook geëxperimenteerd met nieuwe media zoals digitale prints.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De optie tekenkunst beschikt over verschillende lokalen (zie hieronder). Deze zijn degelijk uitgerust (met een voorbehoud voor het podium van het model dat nogal wankel bleek) en beschikken over recent ICT-materiaal alsook het nodige didactisch materiaal. De leerkracht brengt zelf kunstboeken mee of put uit de bibliotheek ter plaatse. Een degelijk en specifiek verlichtingssysteem voor stilleven en model zou wenselijk zijn.
Infrastructuur	Door middel van verplaatsbare wanden (meegebracht uit het oude gebouw) wordt gepoogd een mouw te passen aan het gebrek aan wanden waar werk van de leerlingen kan worden opgehangen teneinde de noodzakelijke kunstzinnige sfeer te creëren (zie opmerking bij lagere graad). Er worden verschillende lokalen gebruikt voor modeltekenen en tekenen naar stilleven of andere werkvormen. Dit komt de concentratie van de leerlingen ten goede. Ook voor dit atelier kan de tentoonstellingsruimte kansen bieden om meer naar buiten te komen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Er werd door de leerkrachten in onderling overleg en op basis van de leerplandoelstellingen een lijst van evaluatiecriteria per studierichting en per graad opgesteld. Deze lijsten werden tot hier toe effectief gehanteerd maar staan momenteel ter discussie. Volgens de coördinatoren en beleidsondersteuners is het de bedoeling deze via vakoverleg te verfijnen en bij te sturen. Voor de evaluaties bij de overgangsproeven is er onderling

overleg tussen de leerkrachten. Voor de eindejaarsstudenten is er een jury met minstens één externe deskundige. Er wordt gestreefd naar het selecteren van deskundigen uit het werkveld, collega's leerkrachten veeleer dan directies. De directie stelt de jury samen.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De leerlingen worden geleidelijk aan vertrouwd gemaakt met de verschillende aspecten van de tekenkunst: van stilleven over abstracte vormen tot model. De voorkeur van de leerlingen voor één of meer van deze aspecten wordt gerespecteerd en opgevolgd. Het feit dat er aparte voorzieningen zijn voor model en andere werkvormen vergemakkelijkt deze differentiatie.

4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Personeelsbeheer

4.1.1 Personeelsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- De academie heeft een uitgebreid organigram. De personeelsleden die een coördinerende en/of beleidsondersteunende functie hebben, zijn door de directie aangesteld op basis van verschillende criteria: competenties, betrokkenheid bij de school al dan niet gecombineerd met anciënniteit. Zij krijgen elk een persoonsgebonden takenpakket.
- Ook voor het aanwerven van onderwijzend personeel stelt de directie een aantal prioriteiten die in sommige situaties niet altijd kunnen gevolgd worden bij gebrek aan kandidaten.
- In de verdeling van het lestijdenpakket neemt de directie weloverwogen beslissingen in functie van de continuïteit van het aanbod naar de leerlingen toe.
- Omwille van de noodzaak van de opvang van beginnende leerkrachten, wordt een mentor aangesteld binnen het pakket pedagogische coördinatie.
- De administratie is voldoende uitgebouwd, met een duidelijke taakomschrijving voor de verschillende personeelsleden.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- Met de oprichting van de kunstacademie kan beleidsondersteunend personeel ingezet worden voor de verschillende studierichtingen.
- Om heel de coördinatie (inclusief het mentorschap) te laten functioneren worden in totaal 17 uren uit het lestijdenpakket vrijgemaakt.
- Alle filiaalgemeenten komen tegemoet in de financiering van administratief en toezichtpersoneel.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Door de weloverwogen aanwerving en inzet van personeel, worden ieders competenties maximaal aangesproken. Dit komt ten goede aan de uitwerking van de verschillende opdrachten en projecten.
- De inzet van personeelsleden leidt ook tot enthousiasme en dynamiek in het lerarenkorps, die tot heel wat spontane samenwerkingen leiden.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Op lange termijn zal het beleidsondersteunend team vanuit drie studierichtingen worden ingevuld, aangevuld door de directie vanuit de vierde studierichting.
- Er is een permanente zorg om binnen de personeelsorganisatie de vakbekwaamheid van de personeelsleden juist in te zetten.

4.2 Professionalisering

4.2.1 Deskundigheidsbevordering

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- De academie beschikt over een nascholingsplan. Er is geen behoefteanalyse gemaakt. Elke leerkracht krijgt de verantwoordelijkheid over zijn eigen nascholing.
- De gevolgde navormingen worden via een lijst die deel uitmaakt van het nascholingsplan bijgehouden.
- Het nascholingsplan bepaalt dat de navormingen gevolgd worden bij een erkend vormingsinstituut.
- Soms wordt een navorming binnen de academie georganiseerd. Er wordt beroep gedaan op zowel externe als interne deskundigen.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- Het budget wordt aangevuld met toelagen van het stadsbestuur.
- Er wordt een pedagogische studiedag georganiseerd met differentiatie naar de studierichtingen toe.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Bij een aantal teamgerichte navormingen is het effect tot hier toe nog niet merkbaar.
- Het doorgeven van opgedane kennis tijdens navormingen (multiplicatie) gebeurt tot hier toe niet systematisch. Wel wordt er in de vakgroepen informatie uitgewisseld.

4.3 Curriculum

4.3.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Als kunstacademie biedt de Academie Regio Tienen (ART) een breed, uitgebreid aanbod van opleidingsmogelijkheden aan. Zij promoot dit door zeer doelgericht te informeren.
- Het reglementair kader voor de realisatie van de doelstellingen wordt gerespecteerd.
- Een doelgerichte oriëntering van leerlingen in functie van een optimaal rendement van inzet en talent gebeurt via bespreking met de respectievelijke leraars.
- Aan de basis aan een goede onderwijsorganisatie ligt een goed personeelsbeleid. De directie slaagt erin om in praktisch 95% van de gevallen de juiste persoon op de juiste plaats te krijgen. Het achterliggende geheim daartoe zit wellicht in het proactief strategisch denken voor een tijdspanne van meerdere jaren. Hierdoor wordt een bewust, doelgericht beleid gevoerd dat kan anticiperen op mogelijke schadelijke neveneffecten van regelgeving, structuurwijzigingen en onverwachte beperkingen. Deze visionaire aanpak, samen met een steeds menselijke benadering van probleemsituaties en het samen zoeken naar de beste oplossingen waarbij het belang van de leerlingen en van de academie centraal staat, zorgt voor beperkte schadelijke effecten in het organisatiebeleid.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- Een goed functionerend secretariaat dat de spil van de academie is, draagt ertoe bij dat de onderwijsorganisatie vlot verloopt. Ook in de filialen en wijkafdelingen zet het administratief personeel zich in om ook daar de organisatie in goede banen te leiden.
- Ook coördinatoren krijgen opdrachten om de onderwijsorganisatie zo goed mogelijk te laten verlopen. De organisatie van de hele samenspelcursus is hier een voorbeeld van.
- Een sluitend verhuursysteem voor instrumenten met een maximum huurtermijn van twee jaar garandeert een degelijk, goed onderhouden instrument voor beginners. Dit systeem stimuleert betrokkenheid en engagement naar verdere evolutie, groei en kwaliteitsstreven, ook in de aanschaf van een eigen instrument.
- Voor de zeer gemotiveerde, talentvolle leerlingen in de studierichting muziek wordt ondersteunend gewerkt door het mogelijk maken van het volgen van een tweede instrument en/of ondersteuningsvakken (à la carte) ter voorbereiding van een eventuele professionele opleiding.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Voor wat betreft het studietoelaat aanbod beeldende kunst is de voorbije jaren hard gewerkt aan het wegwerken van een historisch deficiet. De doeltreffendheid van deze opleidingen neemt nu gaandeweg toe.
- Het samen zetten van leerlingen is het resultaat van overleg tussen leraars en leerlingen. De effectiviteit van de groepssamenstelling is daarbij van primordiaal belang. Het gedifferentieerd denken en doen is daarbij in grote mate bepalend voor de doeltreffendheid van de organisatievorm van de lessen.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- De academie richt zich op ondersteuning, nuttigheid en relevantie van haar studietoelaat aanbod en de organisatie daarvan tegenover het culturele leven in stad en omgeving.
- De ART heeft eveneens aandacht voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte. Bijzondere projecten voor anders validen, KunstZin en Music for Specials, zijn volop in ontwikkeling. Dankzij extra stedelijke ondersteuning en aan de hand van toonmomenten krijgen deze initiatieven vaste vorm.
- Ook al is de muzische vorming al 17 jaar een tijdelijk project in het deeltijds kunstonderwijs, het blijft een vaste waarde in het aanbod van de ART. De ART vervult hier een pioniersrol. Jaarlijks schrijven vele basisscholen op dit aanbod in, zodat zowel in Tienen als in Tiel-Winge de opleiding wordt georganiseerd. Door deze regionale werking komen heel wat kinderen in de basisscholen in contact met kunst. Dit faciliteert de toeleiding tot de academie.
- De academie werkt nauw samen en ondersteunt actief de werking van meerdere parallelle initiatieven en projecten in de stad en in de regio: Jeugd & Muziek, harmonies, fanfares, jeugdorkesten, enzovoort. Deze afstemming biedt opportuniteiten en ontwikkelingskansen voor alle betrokkenen.
- Onderwijsvernieuwend denken en actualisering van het kunstonderwijs (zowel inhoudelijk, organisatorisch als wat betreft methodiek) zijn in de ART volop in ontwikkeling. Actualiseren en stimuleren zijn sowieso belangrijke sleutelwoorden voor deze evolutie. Het achterliggende denkproces structureel ondersteunen en laten ontwikkelen vanuit werkgroepen wordt als zeer positief ervaren.

4.4 Evaluatie

4.4.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Er is geen uitgeschreven visie op evaluatie. Een examenreglement dat de grote principes van evaluatie weergeeft, is wel aanwezig.
- De vakgroepen beslissen over de evaluatiecriteria. De directie heeft enkele grote krijtlijnen vooropgesteld. Zo zijn inzet, vorderingen en aanwezigheid vaste criteria voor iedereen. De vakgroepen krijgen voldoende vrijheid om vakgebonden criteria uit te werken. Deze criteria zijn geclusterd onder technische en artistieke vaardigheden.

Het is niet altijd duidelijk in welke mate de leerplannen als referentie gebruikt worden om criteria op te stellen.

- De organisatie van de examens (repertoire – keuze plichtwerk – organisatie) behoort tot de verantwoordelijkheid van de verschillende vakgroepen.
- Een mooi voorbeeld van relevante doelgerichtheid inzake het bereiken van leerdoelen is te vinden in de visie over zogenaamde 'alternatieve proeven' in de optie samenspel van de SR Muziek. Een overgangsexamen instrument is daar nooit 'zomaar iets alternatief'. Elke leerling is er aan gehouden één of meerdere optredens te doen, naar eigen vermogen en op het eigen niveau. De interpretatie en de ervaring van het fenomeen 'podiumkunst' wordt zo niet alleen ernstig genomen, maar krijgt ook een diepere, doorleefde dimensie. De zogenaamde donderdagavondconcerten zijn daarvoor een ideaal 'podium'
- De directie bepaalt de samenstelling van de jury, deze is voor de vier studierichtingen conform de regelgeving.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- Er is een volledige digitale ondersteuning wat het invoeren van punten betreft. Om tijdig de evaluatiefiches te kunnen uitdelen, is een procedure met strikte deadlines opgesteld.
- De agenda is in het evaluatieproces eveneens een belangrijk hulpmiddel.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Het hele evaluatieproces gebeurt nauwgezet met het oog op een gerichte evaluatie van elke leerling. De leerplandoelstellingen worden niet altijd als uitgangspunt genomen bij deze evaluatie.
- Dankzij de digitalisering krijgen de leerkrachten zicht op de leerprestaties van de leerling in de andere vakken. Zo kunnen leerlingen voldoende en juist begeleid en opgevolgd worden en wordt de horizontale samenhang verbeterd.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Jaarlijks worden de evaluatiecriteria en de examenprogramma's in de vakgroepen besproken en indien nodig, bijgesteld. Het is niet duidelijk of het leerplan het referentiekader is waaraan de evaluatiecriteria worden afgetoetst.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op:

- De kunstacademie wordt geleid door een directieteam, bestaande uit de directeur van de vroegere academie MWD, twee beleidsondersteuners BK en een beleidsondersteuner Woord. Op termijn zal ook voor Dans een beleidsondersteuner aangesteld worden. Het directieteam heeft een wekelijks overleg, waarin de grote beleidslijnen worden uitgezet. De directeur blijft de eindverantwoordelijke. Het strategisch langetermijndenken is een sterke kwaliteit die ervoor zorgt dat er weloverwogen beslissingen genomen worden aangaande alle facetten van het kunstonderwijs, gaande van organisatie tot inhoud. Het beleid van de directie krijgt de steun van het schoolbestuur dat zich nauw betrokken voelt bij de werking van de academie. Dit vertaalt zich ondermeer in de aanzienlijke infrastructurele investeringen van de laatste (en de komende) jaren.

- Er is een artistiek-pedagogisch project. De visie op de verschillende studierichtingen is daarin opgenomen. Voor de kunstacademie is er nog geen domeinoverschrijdende visie. Het lerarenteam ervaart deze fusie tussen de academie MWD en BK zeer positief en inspirerend. Een gezamenlijk jaarthema en de pedagogische studiedagen zorgen er voor dat er over de studierichtingen heen gewerkt wordt.
- Er is een goed gestructureerd overleg. Verschillende werkgroepen (schoolteam, coördinatorteam, vakgroepen) hebben elk een duidelijke taakomschrijving, ook inzake verantwoordelijkheden en beslissingsrecht. Het geheel wordt vanuit het directieteam aangestuurd. Verschillende initiatieven krijgen alle kansen om zich te ontwikkelen en worden vanuit verschillende overlegstructuren ondersteund. Dit genereert een bijzondere dynamiek in het lerarenteam, waar het enthousiasme en ondernemingszin groot zijn.
- De academie heeft veel aandacht voor de kwaliteit van haar werking, die vooral vanuit het directieteam wordt opgevolgd. In het lerarenteam heerst er een gezonde mentaliteit om aan zelfreflectie te doen. Hier wordt vooral ingezet op de organisatie, invulling en opvolging van de examens.
Deze aandacht voor kwaliteit zal ervoor zorgen dat problemen en/of tekorten in de verschillende studierichtingen aangepakt en opgevolgd worden.
Een concreet, raadpleegbaar leerlingvolgsysteem op klasniveau is voor de hele academie nog niet ontwikkeld. De academie staat hier aan het begin van een ontwikkelingstraject. Weliswaar beschikken het secretariaat en de directie over alle mogelijke cijfergegevens. Deze worden nog niet aangewend voor een kwaliteitsbevorderende proces- en trajectbegeleiding van de (individuele) leerlingen. De samenvoeging van de studierichtingen (Beeldende Kunst bij Muziek, Woord en Dans) heeft vooral bij Beeldende Kunst een beweging van zelfevaluatie en bijsturing op gang gebracht.
Op basis van de vaststellingen voor het algemeen beleid wordt het tekort voor algemeen beeldende vorming in de lagere graad BK gedelibereerd.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor alle vakken in de focus voor de studierichting Muziek.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor alle vakken in de focus voor de studierichting Woord.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor alle vakken in de focus voor de studierichting Dans.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor de opties beeldende vorming, keramiek, schilderkunst en tekenkunst in de studierichting Beeldende Kunst.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het competentiegericht invullen van de coördinatie- en beleidsondersteunende opdrachten.
- Het correct organiseren van kunstonderwijs op basis van de onderwijsregelgeving.
- Het efficiënt en resultaatgerichtheid werken in de onderwijsorganisatie.
- Het samenwerken en het vastleggen van samenwerkingsverbanden met andere organisaties in functie van de werking van de academie.
- Het bijsturen van de ontwikkelingen in de evaluatiepraktijk.
- Het bewaken van de kwaliteit tijdens de examens en de verantwoordelijkheid van de vakgroepen hiervoor.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het voeren van een transparant en duidelijk beleid.
- Het strategisch denken op lange termijn.
- Het domeinoverschrijdend denken/werken.
- Het functioneren van de verschillende werkgroepen.
- Het implementeren van de leerbegeleiding en zorg voor de leerlingen.
- Het doorstromen van leerlingen over de graden heen.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het afstemmen van de leerlijnen en methodieken op de leeftijd van de leerlingen in de afdelingen jazz en lichte muziek.
- Het verdiepen en versterken van de ondersteuning vanuit de muziektheoretische vorming in de stijldifferentiëring in jazz en lichte muziek.
- Het verdiepen van de leerplandoelen en het uitwerken van leerlijnen voor artistieke training.
- Het uitwerken van leerlijnen op basis van de leerplannen in de lagere graad algemene beeldende vorming.
- Het afstemmen van deze leerlijnen op de leeftijd van de leerlingen en de differentiatie in leerbegeleiding in de lagere graad algemene beeldende vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het uitwerken van een nascholingsbeleid.
- Het samenwerken over de opties en studierichtingen heen.
- Het doelgericht samenzetten van de verschillende leerlingentypes in de ensembles en de combo's in de stijldifferentiëring jazz en lichte muziek.
- De leerplannen als referentiekader gebruiken bij de evaluatiepraktijk
- Het ontwikkelingsgericht denken in de evaluatiepraktijk in de studierichting beeldende kunst.
- Het installeren van de afvoer van schadelijke stoffen aan de keramiekovens en het labelen van giftige producten.

Wat betreft het algemeen beleid:

- nihil

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor algemene beeldende vorming in de lagere graad van de studierichting Beeldende Kunst.

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor muziek, woordkunst, dans, beeldende kunst.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde Quix

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: